

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndob/17/2024
Identifikačné číslo spisu:	4124201427
Dátum vydania rozhodnutia:	20.06.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4124201427.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu X. Q., Z. XX. H. XXXX, O. XX/XXX, K. F., zastúpeného JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou, Urbánkova 1562/6, Košice, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, o ochranu spotrebiteľa, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 69Cb/44/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Nitra, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie o spore je Okresný súd Nitra.

Odôvodnenie

- Okresný súd Nitra listom zo dňa 6. marca 2024 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III, ako súdu príslušnému na konanie v zmysle ust. § 40 v spojení s ust. § 15 a § 22 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).
- Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a súdny spis podľa § 43 ods. 2 CSP predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že sa žalobca podanou žalobou domáha voči žalovanému občianskoprávneho nároku, nie je teda založená kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III.
- Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava III a Okresnému súdu Nitra, vzhľadom na predloženie nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením mu veci Okresným súdom Nitra v zmysle § 43 ods. 2 CSP tento nesúhlas prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením je dôvodný a príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Nitra.
- Z obsahu spisu vyplýva, že žalobným návrhom sa žalobca domáhal určenia neplatnosti Rozhodcovskej zmluvy č. 237783-2404 zo dňa 13. októbra 2016 a určenia, že spotrebiteľský úver

poskytnutý na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 237783-2404 zo dňa 13. októbra 2016 je bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. Žalobca vo svojom návrhu uviedol, že žalovaný v obdobných konaniach uplatňuje námietku miestnej nepríslušnosti a žiada o postúpenie spisu na Mestský súd Bratislava III, s ktorým tvrdením sa žalobca s odkazom na ust. § 14, resp. § 19 písm. d) CSP nestotožňuje.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 26. februára 2024 (pri svojom prvom úkone) vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti v zmysle § 41 CSP, kde uviedol, že medzi stranami nebola uzavretá žiadna zmluva, na základe ktorej by mal žalobca mať postavenie spotrebiteľa.

Žalobca vo svojom podaní zo dňa 7. marca 2024 opätovne uviedol, že vzťah medzi stranami je v súdnej veci spotrebiteľský a riadi sa zákonom č. 129/2010 Z. z. Tvrdí, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Nitra s odkazom na ust. § 19 písm. d) CSP.

Okresný súd Nitra v zmysle § 43 ods. 1 CSP postúpil spis Mestskému súdu Bratislava III s poukazom na ust. § 40 v spojení s ust. § 15 a § 22 CSP.

Žalobca vo svojom ďalšom podaní zo dňa 4. apríla 2024 opätovne uviedol, že vzťah medzi stranami je v súdnej veci spotrebiteľský a riadi sa zákonom č. 129/2010 Z. z. a na konanie je miestne príslušný Okresný súd Nitra s odkazom na ust. § 19 písm. d) CSP.

Mestský súd Bratislava III, ktorý je kauzálny príslušným súdom na prejednanie obchodnoprávných sporov pre obvod Krajského súdu Bratislava s postúpením nesúhlasil a súdny spis prípisom zo dňa 8. apríla 2024 predložil tunajšiemu súdu v zmysle § 43 ods. 1 CSP na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením. V dôvodoch nesúhlasu uviedol, že z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobca sa považuje za spotrebiteľa, domáha sa svojich nárokov podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z. a teda, že vôľou žalobcu bolo vyvolať súdne konanie v rámci právnej úpravy o ochrane spotrebiteľa. Zároveň pripomenul, že príslušnosť súdu sa má posudzovať podľa ustanovenia § 19 ods. d) CSP s poukazom na to, že žalobca sa považuje za spotrebiteľa. Dodal, že zákon pre Mestský súd Bratislava III neupravuje miestnu príslušnosť, ale výlučne kauzálnu príslušnosť pre konkrétne definované typy sporov. Uviedol, že v predmetnej veci sa nejedná o žiadny z takýchto prípadov, pričom žalobca nie je ani obchodnou spoločnosťou, ani subjektom vykonávajúcim podnikateľskú činnosť, len žalovaný je obchodnou spoločnosťou a charakter vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je v súdnej veci spotrebiteľský a riadi sa zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z ktorého dôvodu v predmetnom spore ide o nárok občianskoprávny, na ktorého prejednanie je vecne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

5. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa § 15 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

7. Podľa § 19 písm. d) CSP, popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania.

8. Podľa § 22 písm. a) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

9. Podľa Vyhlášky č. 543/2005 Z. z. sa do súdneho registra „Cb“ zapisuje

c) žaloba, z ktorej je zrejmé, že záväzkový vzťah účastníkov, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261 Obchodného zákonníka, sa spravuje podľa písomnej dohody Obchodným zákonníkom vrátane vzťahu, ktorý vznikol pri zabezpečovaní záväzku z tejto zmluvy; to neplatí, ak ide o spory zo spotrebiteľských zmlúv.

10. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o

spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

11. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť je potrebné zodpovedať otázku, či predmetom tohto konania je občianskoprávny, alebo obchodnoprávny spor. Najvyšší súd z obsahu spisu zistil, že obsah žaloby naznačuje, že žalobca v právnom vzťahu s dodávateľom (podnikateľom) mal vystupovať ako spotrebiteľ (nepodnikateľ). Najvyšší súd poukazuje na to, že pre určenie príslušnosti súdu je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, a teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva. Z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobca sa proti žalovanému domáha určenia neplatnosti Rozhodcovskej zmluvy č. 237783-2404 zo dňa 13. októbra 2016 a určenia, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 237783-2404 zo dňa 13. októbra 2016 je bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. Súdom príslušným na konanie a rozhodovanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľa je popri všeobecnom súde žalovaného aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, teda v danom prípade Okresný súd Nitra. Najvyšší súd zdôrazňuje, že v spore o určenie súdu príslušného na konanie nejde o prejudikovanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o skutočnosti odôvodňujúce určenie miestnej príslušnosti ako podmienky konania všeobecného súdu. Pokiaľ sa žalobca považuje za spotrebiteľa a toto tvrdenie je sporné, je úlohou protistrany dokázať opak a následne povinnosťou súdu si po vykonanom dokazovaní zodpovedať predbežnú otázku, či považuje vec za konanie so spotrebiteľom. Vyhodnotenie vzťahu medzi stranami sporu je vecou rozhodnutia samotného súdu na základe dôkazných tvrdení a preukázaní prostredníctvom procesného útoku a procesnej obrany.

12. S ohľadom na uvedené je neakceptovateľné, aby ustanovenie § 19 písm. d) CSP bolo vykladané spôsobom v zásade znemožňujúcim dosiahnutie účelu, ktorému úprava ochrany spotrebiteľa ako celok slúži (m. m. IV. ÚS 57/2012). Cieľom predmetného ustanovenia je široko koncipovaná právna ochrana spotrebiteľa, ktorá umožňuje strane v konaní, ktorá sa považuje za spotrebiteľa, využiť procesným právom predpokladanú výhodu „domáceho“ súdu v osobitnej miestnej príslušnosti danej jej na výber, ktorá je predovšetkým daná z dôvodu zabezpečenia čo najväčšej šetrnosti k ekonomicky slabšej strane spotrebiteľského vzťahu.

13. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením mu tohto sporu Okresným súdom Nitra je dôvodný. Mestský súd Bratislava III nie je kauzálny príslušný na prejednanie tohto sporu. Príslušný na prejednanie a rozhodnutie tohto občianskoprávneho sporu o žalobe na ochranu spotrebiteľa je Okresný súd Nitra [§ 19 písm. d) CSP], v ktorého obvode má žalobca trvalý pobyt.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.